

ชื่อวิทยานิพนธ์	คำบอกบุญและคำนามแทนผู้พูดผู้ฟังในการสนทนาในภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มนครศรีธรรมราช
ผู้เขียน	นางสาวสุภาวดี นานช้า
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์จะศึกษาคำบอกบุญและคำนามแทนผู้พูดผู้ฟังในภาษาไทยถิ่นใต้กลุ่มนครศรีธรรมราช ที่สัมพันธ์กับลักษณะทางวัฒนธรรม โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังในด้านเครือญาติ และมีติวกับมิติสถานภาพทางสังคม กำหนดตัวแปรในการศึกษา ดังนี้ เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง วัย ได้แก่ วัยรุ่น (อายุ10-25ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุ35-50ปี) อาชีพ ได้แก่ นักเรียน ครู เกษตรกร และผู้ค้าขาย และถิ่นที่อยู่อาศัย ได้แก่ ชุมชนชนบทและชุมชนเมือง ผู้วิจัยคัดเลือกประชากร 72 คน เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม ประกอบกับสัมภาษณ์ และการสังเกต

ผลการศึกษา พบว่า คำบอกบุญและคำนามแทนผู้พูดผู้ฟังทั้งในชนบทและเมือง จำแนกได้เป็นคำเก่าและคำใหม่มีลักษณะร่วมที่แสดงความสัมพันธ์ในเครือญาติ การคำนึงถึงมิติวัย/นับญาติกับบุคคลที่มีโชญาติ โดยที่ชนบทยังแยกคำเรียกญาติออกจากคำนับญาติ คือ ตายาย ไม่ใช้กับญาติ ส่วนเมืองใช้กับญาติด้วย ในด้านสถานภาพทางสังคม มีคำบอกบุญ ท่าน ใช้เฉพาะชุมชนเมือง คำเรียกผู้ฟัง พ่อค้า แม่ค้า ซึ่งไม่มีใช้ในชนบทอันเป็นชุมชนที่คนรู้จักกันเป็นส่วนใหญ่ และมีคำนามที่แสดงตำแหน่งงานในสถานศึกษา และการบริหารส่วนท้องถิ่นของทั้ง 2 ชุมชน คำเรียกพระสงฆ์ทั้งที่บวชอยู่และที่ลาสิกขาบทแล้ว เช่น เจ้า และหลวง ในชนบทยังใช้ตามหลังคำเรียกญาติ/ชื่อเล่น เช่น น้องเจ้า พี่หลวง หลวงไก่ ยกเว้น ต้น ใช้เฉพาะผู้ที่อยู่ในสมณเพศ ส่วน เฒ่า เป็นคำที่พ่อแม่ใช้เรียกลูกที่ลาสิกขาบทแล้ว และคนทั่วไปใช้นำหน้าชื่อผู้ที่ผ่านการอุปสมบทซึ่งมีวัยอ่อนกว่า ความสนิทสนม/ระยะห่างระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีความสัมพันธ์กับความสุภาพ ในการใช้คำบอกบุญและคำนามแทนผู้พูดผู้ฟังด้วย คำบอกบุญที่เป็นคำใหม่ทั้งในชนบทและเมือง แสดงอิทธิพลของระบบการศึกษาและสื่อมวลชน ซึ่งอาจจะส่งผลให้คำบอกบุญที่เป็นคำเก่าบางคำถูกเลิกใช้ไป ดังที่มีแนวโน้มว่า คำบางคำอาจสูญหายไปเมื่อหมดคนรุ่นผู้ใหญ่ (อาชีพเกษตรกร และผู้ค้าขาย) เช่น คำบอกบุญที่ 1 ฉาน คำบอกบุญที่ 2 หมัน นอกจากนี้การที่คำนามแทนผู้พูดผู้ฟังที่แสดงมิติวัย เช่น ตายาย ลุง ป้า น้า พี่ น้อง กำลังเข้ามาแทนที่คำที่ใช้เฉพาะในเครือญาติ คือ คำว่า พ่อแก่ พ่อเฒ่า แม่แก่ แม่เฒ่า นม พ่อลุง แม่ป้า บ่าว และสาว เป็นแนวโน้มที่เห็นได้ชัดในชุมชนเมือง

Thesis Title	Personal Pronouns in Conversational Southern Thai Dialect : Nakhon Si Thammarat Group
Author	Miss Supawadee Nanchar
Major Program	Thai
Academic Year	2006

ABSTRACT

This thesis attempted to examine personal pronouns in conversational Southern Thai dialect of the Nakhon Si Thammarat group and their cultural aspects. The focal points included relationships between the speakers and the addressees in terms of kinship, age and social status. The variables consisted of sex : male and female ; age : adolescent (10-25 years) and adult (35-50 years); occupation : students, agriculturists and merchants; and residence: rural and urban communities. The collected data from 72 samples was obtained from a questionnaire, interviews and observations.

It was found that personal pronouns used in rural and urban areas could be classified into old and new terms. The common trait was the indication of age and kinship ; kinship terms were also used. However, while in the rural communities some terms for real relatives and non-relatives differed as the words ‘ta’ (grandfather) and ‘yai’ (grandmother) were not for relatives, both word were used for relatives in urban communities. Concerning social status, the respectful personal pronoun ‘than’ (you) was used only in town. The terms ‘pho kha’ (male merchant) and ‘mae kha’ (female merchant) used as addressee terms did not appear among those in rural communities where most knew each other. Nouns identifying acadmic and official positions were used in both areas. Except for ‘ton’ which is used for monks, terms for monks as well as ex-monks such as ‘chao’ or ‘luang’ were used in rural communities with kinship terms / nicknames, such as, ‘nong chao’, ‘phee luang’, ‘luang Kai’. While ‘nen’ was used for an ex-ordained man only by his parents, ‘nen’ followed by his nickname was commonly used for a young ex-ordained by others. Intimacy/distance between speakers and addressees was related to politeness in the use of personal pronouns. New personal pronouns both in rural and urban communities revealed influences of educational system and mass communication which may

make some old terms disappear with the old generation (agriculturists and merchants) such as the first personal pronoun 'chaan' and the second personal pronoun 'man'. Moreover, nouns referring to speakers and addressees which indicated age relation such as 'ta' (grandfather), 'yai' (grandmother), 'lung' (uncle), 'pa' (aunt), 'na' (uncle /aunt) 'phee', 'nong' (younger brother/sister) were replacing words used only for real relatives 'pho kae', 'pho thao', 'mae kae', 'mae thau', 'nom', 'pho lung', 'mae pa', 'bau', and 'sau'. This tendency is evident in urban communities.